

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo financija

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2023. GODINU**

- VODIČ ZA GRAĐANE -

* Nacrt prijedloga izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu usvojen je na 1. sjednici Vlade Republike Hrvatske održane 20. svibnja 2024. Prijedlog je upućen Hrvatskom Saboru radi donošenja.

MAKROEKONOMSKA KRETANJA U 2023. GODINI

Usprkos brojnim izazovima uslijed nastavka geopolitičkih napetosti, prigušene ekonomske aktivnosti u europodručju te i dalje visoke inflacije, tijekom 2023. godine zabilježen je nastavak rasta domaće ekonomske aktivnosti, te je realni rast bruto domaćeg proizvoda (dalje u tekstu: BDP) iznosio 3,1%¹. U trgovini na malo u 2023. su zabilježena pozitivna kretanja potaknuta rastom zaposlenosti i raspoloživog dohotka. U 2023. je zabilježen skromniji rast broja turističkih noćenja u odnosu na prethodne dvije godine, u kojima je zabilježen snažan oporavak nakon pandemije, no unatoč tome u 2023. godini ostvaren je rast turističkih noćenja od 2,6% te je nadmašena rekordna razina iz 2019. Građevinska aktivnost u 2023. nastavlja bilježiti rast već osmu godinu zaredom. Nadalje, nakon dvije godine uzastopnog rasta, industrijska proizvodnja je u 2023. zabilježila neznatno međugodišnje smanjenje. Podaci o kretanjima na tržištu rada ukazuju na nastavak rasta zaposlenosti i smanjenje registrirane nezaposlenosti. Prosječna inflacija je u 2023. usporila u odnosu na 2022. godinu te je iznosila 8,0%. Zabilježeno je povećanje udjela bruto inozemnog duga u BDP-u, koji je krajem 2023. bio 10,8 postotnih bodova veći u usporedbi s krajem 2022.

¹ Podaci o BDP-u za 2023. godinu su privremeni.

OSNOVNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI REPUBLIKE HRVATSKE

Tablica 1: Osnovni makroekonomski pokazatelji Republike Hrvatske

	2021.	2022.	2023.
Bruto domaći proizvod, % promjena, realno	13,0	7,0	3,1
Osobna potrošnja ¹	10,6	6,7	3,0
Državna potrošnja	3,1	2,7	6,6
Bruto investicije u fiksni kapital	6,6	0,1	4,2
Izvoz roba i usluga	32,7	27,0	-2,9
Uvoz roba i usluga	17,3	26,5	-5,3
Indeks potrošačkih cijena, % promjena	2,6	10,8	8,0
Industrijska proizvodnja, % promjena (kal.pril. indeksi)	6,4	1,6	-0,1
Promet od trgovine na malo, % promjena, realno (kal.pril. indeksi)	11,3	1,9	3,1
Broj noćenja turista, % promjena	72,1	28,3	2,6
Indeks građevinskih radova, % promjena (kal.pril. indeksi)	9,3	4,9	5,2
Stopa registrirane nezaposlenosti, %	8,0	6,8	6,2
Broj zaposlenih ² , % promjena	2,2	2,5	2,5
Saldo tekućeg i kapitalnog računa bilance plaćanja, milijuni EUR	1.967	-226	3.004
Saldo tekućeg i kapitalnog računa bilance plaćanja, % BDP-a	3,3	-0,3	3,9
Inozemni dug, milijuni EUR	47.260	49.826	63.998
Inozemni dug, % BDP-a	80,3	72,9	83,7

¹ Uključujući potrošnju neprofitnih ustanova koje služe kućanstvima.

² Prema podacima o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

U prvom tromjesečju 2023. ostvaren je međugodišnji realni rast BDP-a od 2,9%. Nakon toga, realni rast BDP-a je ubrzao tijekom drugog tromjesečja na 3,8%, da bi u trećem tromjesečju ponovno usporio na 1,4% prije novog ubrzanja na 4,4% u posljednjem tromjesečju 2023. Opisana kretanja rezultirala su realnim rastom BDP-a od 3,1% u 2023. godini. Rast BDP-a u 2023. i dalje je predvođen rastom domaće potražnje, čiji je doprinos iznosio 4,0 postotna boda. Neto inozemna potražnja također je zabilježila pozitivan doprinos rastu (1,7 postotnih bodova), dok je negativan doprinos stigao od promjene zaliha (-2,6 postotnih bodova). Gledajući pojedinačne komponente s rashodne strane, najveći pozitivan

doprinos rastu BDP-a u 2023. u iznosu od 1,8 postotnih bodova došao je od potrošnje kućanstava koja je zabilježila realan rast od 3,0%. Na rast potrošnje kućanstava u 2023. djelovali su nastavak rasta zaposlenosti te snažan realni rast plaća. Pozitivan doprinos kretanju realnog BDP-u 2023. godini stigao je i od neto izvoza roba i usluga, kao posljedica znatno snažnijeg pada uvoza roba i usluga u odnosu na pad izvoza. Tako je uvoz roba i usluga zabilježio smanjenje od 5,3% u 2023. godini, prvenstveno kao posljedica smanjenja uvoza roba od 7,3%, dok je uvoz usluga zabilježio rast od 8,4%, što je rezultiralo pozitivnim doprinosom uvoza kretanju realnog BDP-a od 3,4 postotna boda. S druge strane izvoz je zabilježio smanjenje od 2,9% (negativan doprinos od 1,7 postotnih bodova), također prvenstveno kao posljedica smanjenja izvoza roba od 9,6%, dok je izvoz usluga zabilježio rast od 4,0%. Pozitivan doprinos rastu (1,4 postotna boda) u 2023. godini došao je i od realnog rasta državne potrošnje od 6,6%. Bruto investicije u fiksni kapital su u 2023. zabilježile rast od 4,2% te tako pridonijele ukupnom rastu BDP-a s 0,8 postotnih bodova.

Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama iznosio je 76,5 milijardi eura u 2023. godini te je zabilježio **rast od 11,8%**, dok je rast deflatora BDP-a iznosio 8,5%. Prema obračunu bruto domaćeg proizvoda s proizvodne strane, u 2023. zabilježen je rast bruto dodane vrijednosti od 2,3%. Najveći pozitivan doprinos u iznosu od 0,6 postotnih bodova stigao je od rasta bruto dodane vrijednosti u području stručnih, znanstvenih, tehničkih, administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (+7,8%).

Broj registriranih nezaposlenih kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je i tijekom 2023. godine **nastavio padati** te je

iznosio u prosjeku 109 tisuća, što je **6,2% manje** u usporedbi s 2022. Prosječna administrativna stopa nezaposlenosti iznosila je 6,2% u 2023. godini, što je 0,5 postotnih bodova niže nego u 2022. Podaci o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje pokazuju međugodišnji porast broja osiguranika od 2,5% u 2023. godini.

Tijekom 2023. godine nastavljen je **snažan nominalni rast plaća** potaknut pozitivnim gospodarskim kretanjima i nedostatkom radne snage u pojedinim djelatnostima. Usporavanje stope inflacije utjecalo je na njihov realni rast. **Prosječna mjesečna bruto plaća** u 2023. godini iznosila je **1.584 EUR** te je **nominalno povećana 14,8%**, a **realno 6,3%** u odnosu na 2022. Prosječna mjesečna neto plaća iznosila je 1.148 EUR u 2023., bilježeći nominalni rast od 13,0% te realni rast od 4,6% u odnosu na 2022. godinu.

Inflacija, mjerena indeksom potrošačkih cijena, tijekom 2023. godine zabilježila je prosječnu razinu od 8,0%, usporivši u odnosu na 10,8% zabilježenih u 2022. U smjeru međugodišnjeg rasta potrošačkih cijena najjače je djelovao rast cijena hrane (+12,9%), potaknut snažnim rastom cijena kruha, mesa i mlijeka. Značajan pozitivan doprinos došao je i od rasta cijena u kategoriji stanovanja, potaknut snažnim rastom cijena krutih goriva (+28,0%) te kategoriji restorana i hotela. Ukoliko se iz indeksa potrošačkih cijena isključe energija, hrana, pića i duhan, u 2023. se bilježi međugodišnji porast preostalih komponenti od 7,6%.

Prema preliminarnim podacima, u 2023. godini zabilježen je **pozitivan saldo tekućeg i kapitalnog računa bilance plaćanja** u iznosu od 3,0 milijarde eura, odnosno 3,9% BDP-a, što predstavlja značajno poboljšanje salda za 3,2 milijarde eura u odnosu na 2022. Najveći doprinos navedenom poboljšanju salda ostvaren je povećanjem pozitivnog salda na tekućem računu, uslijed veće vrijednosti izvoza usluga u odnosu na uvoz. Prihodi od turizma, su u 2023. iznosili su 14,6 milijardi eura, što predstavlja porast od 11,3% u usporedbi s 2022.

Bruto inozemni dug krajem 2023. iznosio je 64,0 milijarde eura, što je 28,4%, odnosno 14,2 milijarde eura više u odnosu na kraj 2022. godine. Njegovom međugodišnjem povećanju najviše je doprinijelo povećanje duga središnje banke, povezano s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava nakon pridruživanja Hrvatske europodručju. Unatoč rastu BDP-a, snažniji rast duga u 2023. rezultirao je pogoršanjem relativnog pokazatelja bruto inozemne zaduženosti, koji je krajem 2023. iznosio 83,7% BDP-a, što je 10,8 postotnih bodova više u usporedbi s krajem 2022.

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni prihodi državnog proračuna u 2023. godini ostvareni su u iznosu od 27,4 milijarde eura, što je 1,2% manje od planiranog, dok su u usporedbi s prethodnom godinom povećani za 20,1%.

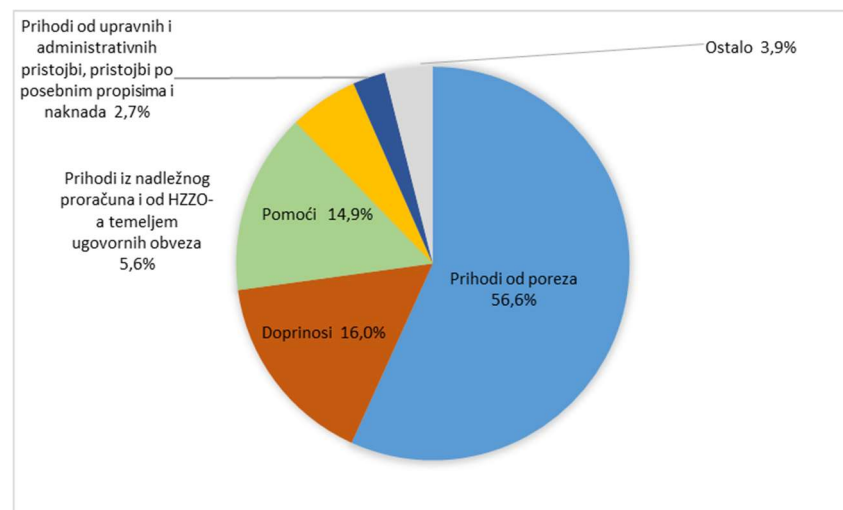
Na ostvarenje prihoda državnog proračuna u 2023. godini utjecala su makroekonomska kretanja u gospodarstvu, cjelogodišnji učinci prihodnih mjera koje je Vlada RH donijela u travnju i listopadu 2022. godine u okviru paketa za zaštitu kućanstava i gospodarstva od rasta cijena, kao i učinci produljenja privremeno snižene stope PDV-a od 5% na isporuku plina, grijanja iz toplinskih stanica, ogrjevnog drva, peleta, briketa i sječke do 31. ožujka 2024. Vlada RH je u 2023. godini donijela i Uredbu o izmjeni Uredbe o visini trošarine na energente i električnu energiju kao i Uredbu o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata, kojom su utvrđene premije energetske subjekata za motorne benzine i dizelska goriva kojima se reguliraju cijene naftnih derivata.

Značajan učinak na prihode proračuna imala su sredstva pomoći institucija i tijela EU. To se ponajprije odnosi na sredstva iz prethodnog, ali i novog Višegodišnjeg financijskog okvira 2021. – 2027. te iz Mehanizma za oporavak i otpornost, kao i na sredstva iz Fonda solidarnosti EU, koja su usmjerena na obnovu javne infrastrukture, ponajprije obrazovne, zdravstvene i kulturne, oštećene u razornim potresima na zagrebačkom i petrinjskom području.

Prihodi poslovanja u 2023. godini ostvareni su u iznosu od 27,3 milijarde eura pri čemu bilježe međugodišnji rast od 20,8%. Njihova najznačajnija kategorija su porezni prihodi (udio od 56,8%), koji bilježe povećanje od 19,3% u odnosu na 2022. godinu. Slijede prihodi od doprinosa s udjelom od 16,1%, dok se preostali dio odnosi na pomoći, prihode od imovine, prihode od upravnih i administrativnih pristojbi i pristojbi po posebnim propisima i naknadama, prihode iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza, kazne te ostale prihode.

STRUKTURA OSTVARENJA PRIHODA POSLOVANJA U 2023. GODINI PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Grafikon 1: Struktura ostvarenja prihoda poslovanja u 2023. godini prema ekonomskoj klasifikaciji

Porezni prihodi tijekom 2023. godine prikupljeni su u iznosu od 15,5 milijardi eura, čime su zabilježili međugodišnje povećanje od 19,3%, a ostvareni su u približno planiranom iznosu.

Prihod od poreza na dobit u 2023. godini ostvaren je u iznosu od 2,4 milijarde eura što čini povećanje od čak 51,4% u odnosu na prethodnu godinu. Prikupljeni prihod od poreza na dobit rezultat je poslovanja poduzeća tijekom 2022. kao i uplaćenog jednokratnog dodatnog poreza na dobit u 2023. godini. Naime, prihod od poreza na dobit u tekućoj godini uplaćuje se temeljem poslovanja poduzetnika prethodne godine, a u državni proračun su dodatni porez na dobit uplatili

oni poduzetnici koji su ostvarili prihode veće od 39,8 milijuna eura u 2022. godini, a kojima se utvrdila oporeziva dobit u iznosu većem za 20% u odnosu na prosjek oporezive dobiti iz četiri prethodna porezna razdoblja i to u iznosu od 249,8 milijuna eura.

Prihod od poreza na dodanu vrijednost, ostvaren je u iznosu od 10,3 milijarde eura, što predstavlja rast od 16,9% u odnosu na prethodnu godinu. Prikupljeni prihodi od PDV-a rezultat su rasta osobne i turističke potrošnje, prethodno spomenutih poreznih rasterećenja te kretanja cijena. Naime, promet u trgovini na malo povećan je u nominalnim iznosima 12,5% u 2023. godini.

Prihodi od posebnih poreza i trošarina ostvareni su u iznosu od 2,4 milijarde eura ili 6,7% više na međugodišnjoj razini, odnosno približno na razini plana. Ovi prihodi pod utjecajem su oporavka gospodarske aktivnosti, koji je rezultirao povećanjem intenziteta prometa i potrošnje svih trošarinskih proizvoda. Sukladno tome, dobar dio trošarinskih prihoda u 2023. godini zabilježio je međugodišnji rast, među kojima najveći prihodi od posebnog poreza na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove. Međugodišnje smanjenje zabilježili su prihodi od trošarina na duhanske proizvode, bezalkoholna pića i pivo.

U strukturi ukupnih trošarina, najznačajniji prihod čine trošarine na energente i električnu energiju s udjelom od 49,8%, a ostvaren je u iznosu od 1,2 milijarde eura. Na međugodišnjoj razini ovaj prihod zabilježio je rast od 11,2%. Drugi po važnosti jest prihod od trošarina na duhanske proizvode koji je u 2023. godini ostvaren u iznosu od 864 milijuna eura i bilježi međugodišnje smanjenje od 0,6%. Prihodi od trošarina na alkoholna pića u 2023. godini iznose 57,2 milijuna eura i bilježe međugodišnje povećanje od 1,8%. Povećanje bilježi i prihod od posebnog poreza na kavu koji na međugodišnjoj razini raste 1,2% i prihod od trošarina na automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove koji raste za čak 34,5%.

Prihod od ostalih poreza na robu i usluge ostvaren je u iznosu od 81,4 milijuna eura, što je na međugodišnjoj razini rast od 23,2%. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću u 2023. godini iznosi 75 milijuna eura, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 31,2% dok prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću iznose 231 milijun eura i ostvareni su za 24% više nego prethodne godine.

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije ostvaren je u iznosu od 79,3 milijuna eura, što je smanjenje od 2,2% u odnosu na 2022. godinu. Ovaj prihod ovisi o kretanju cijena na međunarodnom tržištu.

Prihodi od doprinosa iznose 4,4 milijarde eura, što na međugodišnjoj razini predstavlja povećanje od 15,3%. Ovi prihodi ostvareni su sukladno kretanju na tržištu rada, odnosno rastu plaća i zaposlenosti uslijed pojačane gospodarske aktivnosti. Prihodi od doprinosa za zapošljavanje iznosili su 1,2 milijuna eura.

Prihodi od pomoći se najvećim dijelom odnose na prihode iz fondova EU. U 2023. godini iznose 4,1 milijardu eura, što je za 28,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Od toga iznosa najveći dio, odnosno 92,5%, čine pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU koji na međugodišnjoj razini rastu za 27,5%, a vezani su uz izravna plaćanja u poljoprivredi, projekte financirane iz strukturnih i investicijskih fondova EU te one financirane iz Fonda solidarnosti te Mehanizma za oporavak i otpornost. Ostali

značajniji dio prihoda od pomoći odnosi se na kategorije pomoći od ostalih subjekata unutar općeg proračuna, prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna te pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan.

Prihodi od imovine u 2023. godini ostvareni su u iznosu od 730,1 milijun eura, a sastoje se od prihoda od financijske imovine, prihoda od nefinancijske imovine i prihoda od kamata na dane zajmove. Međugodišnji rast prihoda od imovine iznosi 121,3%, dok su u odnosu na planirane vrijednosti ovi prihodi ostvareni za 11,3% više.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 732,1 milijun eura, čime bilježe međugodišnje povećanje od 15,8%. Pritom, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi iznose 154,5 milijuna eura i na međugodišnjoj razini rastu za 23,6%. Prihodi po posebnim propisima iznose 577,6 milijuna eura, što je povećanje u odnosu na 2022. godinu za 13,9%. Ovi prihodi uključuju i dio namjenskih prihoda u sustavu znanosti i drugih proračunskih korisnika.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga ostvareni su u iznosu od 222,1 milijun eura te na međugodišnjoj razini rastu za 14,8%. Pritom su prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga u 2023. godini iznosili 200,9 milijuna eura, dok su prihodi od donacija ostvareni u iznosu od 21,1 milijuna eura.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza, a koji se odnose na prihode državnih bolničkih ustanova, u 2023. iznosili su 1,5 milijardi eura te bilježe povećanje od 12,7% u odnosu na 2022. godinu.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi prikupljeni su u iznosu od 120,3 milijuna eura, a na međugodišnjoj razini rastu za 5,3%. Prihodi od

kazni ostvareni su najviše od kazni za prekršaje u prometu, dok se preostali dio odnosi na kazne u poreznim, carinskim i deviznim prekršajima, kazne za privredne prijestupe te druge upravne mjere.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 72,3 milijarde eura, a sastoje se od prihoda od prodaje neproizvedene i proizvedene dugotrajne imovine te prihoda od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine (zaliha). Ovi se prihodi na međugodišnjoj osnovi smanjuju više nego dvostruko. U njihovoj strukturi, najveći dio odnosi se na prihode od prodaje proizvedene dugotrajne imovine koji iznose 43,7 milijuna eura. Ovi su prihodi dvostruko manji nego li prethodne godine u kojoj je prodan brod Nov.514 u vlasništvu Republike Hrvatske, a za čiji je dovršetak gradnje bilo zaduženo društvo 3. Maj Brodogradilište d.d. Rijeka. Slijede prihodi od prodaje nafte i naftnih derivata radi znavljanja zaliha koji iznose 20,3 milijuna eura i gotovo su 5 puta manji nego li prethodne godine. Prihodi od prodaje zemljišta u 2023. godini iznosili su 8,2 milijuna eura.

Tablica 2: Ukupni prihodi državnog proračuna u 2022. i 2023.

(u eurima)	Ostvarenje 2022.	Plan 2023.	Ostvarenje 2023.	Indeks 2023/2022	Indeks 2023/plan 2023
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNI PRIHODI	22.793.046.507	27.692.202.972	27.366.288.523	120,1	98,8
6 PRIHODI POSLOVANJA	22.596.992.562	27.605.409.750	27.294.022.358	120,8	98,9
Prihodi od poreza od čega:	12.987.895.209	15.479.608.040	15.495.126.574	119,3	100,1
Porez na dobit	1.553.127.177	2.368.528.793	2.351.288.918	151,4	99,3
Porez na dodanu vrijednost	8.787.496.041	10.268.495.407	10.268.635.346	116,9	100,0
Posebni porezi i trošarine	2.256.111.686	2.401.219.820	2.407.884.410	106,7	100,3
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	81.112.526	81.335.607	79.312.329	97,8	97,5
Doprinosi	3.803.498.428	4.332.527.723	4.385.296.647	115,3	101,2
Pomoći	3.166.626.261	4.634.079.407	4.065.881.568	128,4	87,7
Prihodi od imovine	329.959.237	655.834.337	730.131.997	221,3	111,3
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	632.254.228	691.733.046	732.112.152	115,8	105,8
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	193.459.348	209.203.903	222.082.390	114,8	106,2
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	1.369.116.448	1.484.698.052	1.543.131.231	112,7	103,9
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	114.183.402	117.725.242	120.259.800	105,3	102,2
7 PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	196.053.946	86.793.222	72.266.165	36,9	83,3

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu planirani su u iznosu od **29,3 milijarde eura**, od čega rashodi poslovanja 27,4 milijarde eura, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 1,9 milijardi eura.

Izvršenje ukupnih rashoda državnog proračuna u 2023. godini iznosi **28,1 milijardu eura**, što čini **95,8%** planiranih rashoda za 2023. godinu. Rashodi poslovanja izvršeni su u iznosu od 26,6 milijardi eura, odnosno 96,9% planiranih rashoda poslovanja, dok su rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni u iznosu od 1,5 milijardi eura, odnosno 79,3% plana.

Najznačajniji rashodi u 2023. godini izvršeni su unutar programa **Mirovine i mirovinska primanja** u iznosu od **7,2 milijarde eura**, od čega se 7,0 milijardi eura odnosi na rashode za mirovine. Za **rashode za zaposlene** uključujući **rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama** izdvojeno je **5,4 milijarde eura**.

Na rashodovnu stranu državnog proračuna u 2023. godini utjecali su troškovi vezani uz ublažavanje i saniranje posljedica rata u Ukrajini. Globalni porast cijena energenata izazvao je niz poskupljenja te je Vlada Republike Hrvatske i u 2023. godini nastavila financirati mjere za zaštitu kućanstva i gospodarstva od rasta cijena. Rashodi državnog proračuna za provedbu navedenih mjera u 2023. godini izvršeni su u iznosu od 1,2 milijarde eura i uključuju isplatu jednokratnih novčanih primanja korisnicima mirovine, potpore korisnicima dječjeg doplatka, nezaposlenima, korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi i pružateljima socijalnih usluga te u sustavu skrbi o hrvatskim braniteljima, poljoprivrednicima,

prijevoznicima, studentima i studentskim centrima. Uz navedeno, subvencionirane su i krajnje cijene plina kućanstvima i mikro, malim i srednjim poduzetnicima, dana je potpora poduzećima za tranziciju na energetski i resursno učinkovito gospodarstvo, podmirene su naknade za energente, uvećana je naknada za ugroženog kupca energenata te je osigurana dostatna količina plina.

Za troškove nastale uslijed prihvata i zbrinjavanja izbjeglica iz Ukrajine (trošak financiranja smještaja i prehrane, zdravstvene zaštite, prijevoda s hrvatskog na ukrajinski jezik, trošak obrazovanja i sl.) u 2023. godini izdvojeno je 34,6 milijuna eura, dok je 3,2 milijuna eura utrošeno za ostale troškove povezane sa saniranjem posljedica narušavanja sigurnosne situacije u Europi zbog agresije na Ukrajinu.

Troškovi povezani uz sanaciju posljedica katastrofe uzrokovane potresima koji su 2020. godine pogodili Republiku Hrvatsku i to potres na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije iz ožujka 2020. i potres na području Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke i Karlovačke županije iz prosinca 2020. u 2023. godini iznosili su 1,8 milijardi eura rashoda. Za sanaciju štete uzrokovane potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije utrošen je iznos od 1,1 milijarde eura dok je za sanaciju štete uzrokovane potresom na području Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke i Karlovačke županije iz prosinca 2020. utrošeno 736,5 milijuna eura.

Rashodi evidentirani na izvorima financiranja Europske unije u 2023. godini izvršeni su u iznosu od 3,7 milijardi eura. Uz navedeno, u 2023. godini rashodi evidentirani na izvoru financiranja zajam iz Mehanizma za oporavak i otpornost, izvršeni su u iznosu od 66,5 milijuna eura.

Ukupni rashodi državnog proračuna u 2023. godini **veći su za 4,9 milijardi eura ili 20,9%** u odnosu na 2022. godinu. Na povećanje rashoda utjecalo je

veće izvršenje rashoda utrošenih za sanaciju šteta od potresa u iznosu od 1,4 milijarde eura te troškovi povezani za provedbu mjera Vlade Republike Hrvatske za zaštitu kućanstva i gospodarstva od rasta cijena u iznosu od 817,3 milijuna eura. Povećano je izvršenje rashoda za isplatu mirovina i mirovinskih primanja za 966,8 milijuna eura prvenstveno radi usklađivanja mirovina ostvarenih prema općim i posebnim propisima i prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina. Rashodi za zaposlene (uključujući rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama) povećani su u iznosu od 720,8 milijuna eura, što je rezultat pune primjene kolektivnih ugovora te drugih propisa kojima se reguliraju plaće zaposlenika u državnim i javnim službama.

U 2023. godini rashodi evidentirani na izvorima financiranja Europske unije veći su za 787,4 milijuna eura u odnosu na 2022. godinu, što je najvećim dijelom rezultat većeg evidentiranja rashoda na izvorima financiranja iz Fonda solidarnosti Europske unije i iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

Tablica 3: Rashodi državnog proračuna

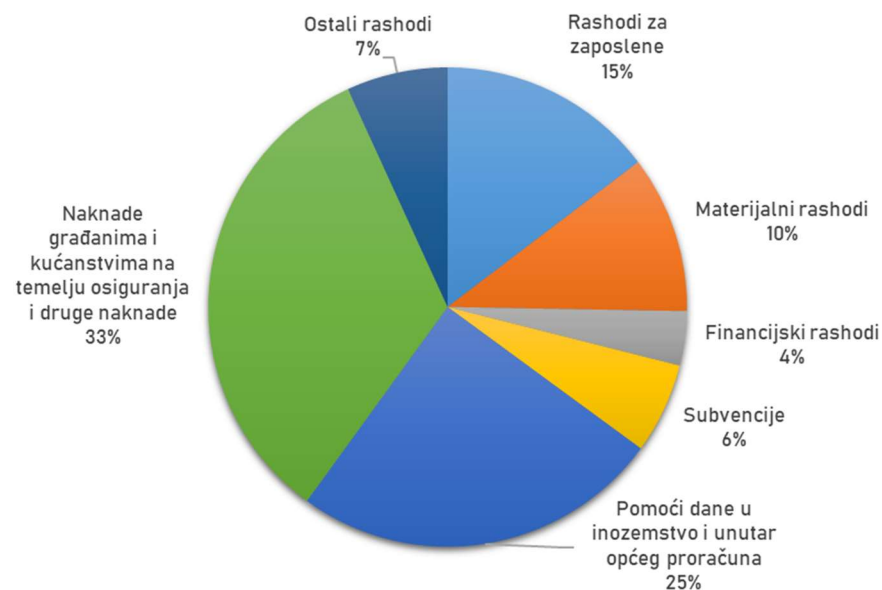
(u eurima)		Izvršenje 2022.	Plan 2023.	Izvršenje 2023.	Indeks 2023./2022	Indeks 2023./P2023
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNI RASHODI		23.233.740.457	29.330.206.123	28.095.373.152	120,9	95,8
3	Rashodi poslovanja	22.163.373.056	27.418.844.735	26.579.295.470	119,9	96,9
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.070.367.401	1.911.361.388	1.516.077.682	141,6	79,3

Rashodi po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja u 2023. godini izvršeni su u iznosu od 26,6 milijardi eura, odnosno 96,9% planiranih sredstava te su u odnosu na prethodnu godinu povećani za 19,9%.

U strukturi rashoda poslovanja najveći udio od 33,2% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, a slijede pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna s udjelom od 25,0% te rashodi za zaposlene s udjelom od 14,7%.

Grafikon 2: Struktura izvršenja rashoda poslovanja u 2023. godini po skupinama rashoda ekonomske klasifikacije

Tablica 4: Rashodi poslovanja u 2022. i 2023. godini

(u eurima)		Izvršenje 2022.	Plan 2023.	Izvršenje 2023.	Indeks 2023./2022	Indeks 2023./P2023
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
3	Rashodi poslovanja	22.163.373.056	27.418.844.735	26.579.295.470	119,9	96,9
31	Rashodi za zaposlene	3.378.202.228	3.918.647.035	3.897.081.833	115,4	99,4
32	Materijalni rashodi	2.552.357.431	2.900.665.106	2.820.311.099	110,5	97,2
34	Financijski rashodi	968.038.040	1.031.976.028	973.601.071	100,6	94,3
35	Subvencije	1.141.084.432	1.820.210.816	1.624.882.403	142,4	89,3
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	5.359.769.741	6.847.595.997	6.632.577.017	123,7	96,9
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	7.522.132.853	8.833.842.566	8.814.528.615	117,2	99,8
38	Ostali rashodi	1.241.788.331	2.065.907.187	1.816.313.431	146,3	87,9

Rashodi za zaposlene u 2023. godini izvršeni su u iznosu od **3,9 milijardi eura**. U odnosu na prethodnu godinu **povećani su za 15,4%** odnosno **518,9 milijuna eura**.

Rashodi za zaposlene u osnovnim i srednjim školama, koji se od 2020. godine iskazuju u okviru skupine *36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna*, u 2023. godini izvršeni su u iznosu od 1,5 milijardi eura.

Uključivanjem navedenog iznosa u ukupne rashode za zaposlene, isti su u 2023. godini izvršeni u iznosu od 5,4 milijarde eura. U odnosu na prethodnu godinu rashodi za zaposlene (uključujući rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama) povećani su za 720,8 milijuna eura, odnosno 15,4%. Navedeno povećanje je najvećim dijelom rezultat pune primjene kolektivnih ugovora te drugih propisa kojima se reguliraju plaće zaposlenika u državnim i javnim službama.

Materijalni rashodi u 2023. godini izvršeni su u iznosu od 2,8 milijardi eura, što predstavlja 97,2% planiranih sredstava. U

odnosu na 2022. godinu povećani su za 268,0 milijuna eura odnosno 10,5% prvenstveno radi povećanja rashoda za usluge.

Tablica 5: Materijalni rashodi u 2022. i 2023. godini

(u eurima)		Izvršenje 2022.	Plan 2023.	Izvršenje 2023.	Indeks 2023./2022.	Indeks 2023./P2023
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
32	Materijalni rashodi	2.552.357.431	2.900.665.106	2.820.311.099	110,5	97,2
321	Naknade troškova zaposlenima	175.809.239	209.413.103	203.294.274	115,6	97,1
322	Rashodi za materijal i energiju	1.196.133.888	1.171.175.562	1.228.913.533	102,7	104,9
323	Rashodi za usluge	1.040.890.303	1.367.637.127	1.246.750.786	119,8	91,2
324	Naknade troškova osobama izvan radnog o	10.073.670	13.484.436	11.390.714	113,1	84,5
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	129.450.331	138.954.878	129.961.793	100,4	93,5

Financijski rashodi u 2023. godini izvršeni su u iznosu od 973,6 milijuna eura, što predstavlja 94,3% planiranih rashoda za 2023. godinu te su u odnosu na prethodnu godinu veći za 0,6%.

Rashodi za subvencije u 2023. godini izvršeni su u iznosu od 1,6 milijardi eura, što predstavlja 89,3% planiranih sredstava. U odnosu na prethodnu godinu subvencije su **povećane za 483,8 milijuna eura**, odnosno **42,4%** i to unutar resora **Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja** za 371,2 milijuna eura i to najvećim dijelom radi provedbe **mjera Vlade Republike Hrvatske za zaštitu kućanstva i gospodarstva od rasta cijena**.

Najznačajniji iznos subvencija u 2023. godini isplaćen je unutar resora **Ministarstva poljoprivrede** u ukupnom iznosu od **772,4 milijuna eura** i to najvećim dijelom unutar programa **Poljoprivreda i Ruralni razvoj** za koje je izdvojeno **751,9 milijuna eura**. U okviru programa Poljoprivreda izdvojeno je 480,5 milijuna eura, od čega je 401,3 milijuna eura rashoda evidentirano na izvorima financiranja Europske unije. Unutar navedenog programa najvećim dijelom isplaćuju se subvencije za izravna plaćanja poljoprivrednim proizvođačima, izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda te izvanredna pomoć proizvođačima zbog elementarnih nepogoda i nepovoljnih događaja. Za **program Ruralni razvoj** u 2023. godini plaćeno je **271,4 milijuna eura**.

Program Ruralni razvoj, osim na ovoj skupini rashoda, planira se i izvršava i na ostalim skupinama rashoda. U 2023. godini ukupno je za program Ruralni razvoj (sve skupine rashoda) izdvojeno 445,6 milijuna eura, od čega je 380,5 milijuna eura evidentirano na izvorima financiranja Europske unije.

Subvencije u resoru **Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja** izvršene su u iznosu od **404,9 milijuna eura**. Za provedbu **programa Razvoj energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima** u 2023. godini utrošeno je 368,0 milijuna eura, od čega 350,1 milijun eura za podmirenje naknada za energente te 17,9 milijuna eura za osiguravanje dostatne količine plina u skladištu PSP Okoli.

U resoru **Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike** unutar **programa Aktivna politika tržišta rada** u 2023. godini isplaćeno je **115,7 milijuna eura** subvencija. Od navedenog iznosa, za provedbu tekućeg projekta OP Europski socijalni fond plus (ESF +) 2021.-2027., unutar kojeg se provode podprojekti **Mjere aktivne politike zapošljavanja i Mjere aktivne politike zapošljavanja za mlade** utrošeno je **78,8 milijuna eura**, dok je za olakšice i poticaje pri zapošljavanju osoba s invaliditetom utrošeno 15,8 milijuna eura subvencija.

Subvencije u resoru **Ministarstva mora, prometa i infrastrukture** u 2023. godini izvršene su u iznosu od **162,0 milijuna eura**. Za poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija utrošeno je 67,3 milijuna eura, dok je za provedbu ugovora o koncesijama (Bina-Istra, autocesta Zagreb - Macelj) utrošeno 45,1 milijun eura. Nadalje, za očuvanje prometne povezanosti regija (domaći linijski zračni prijevoz) doznačeno je 20,5 milijuna eura.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna izvršene su u 2023. godini u iznosu od **6,6 milijardi eura**, odnosno 96,9% planiranih sredstava.

Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na **rashode za zaposlene osnovnih i srednjih škola** koji su u 2023. godini izvršeni u ukupnom iznosu od **1,5 milijardi eura**. Za transfer proračunskih sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje izdvojeno je 592,1 milijun eura dok je za dodatna sredstva za pokriće troškova zdravstvene zaštite izdvojeno 118,4 milijuna eura. Za doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije izdvojeno je 705,6 milijuna eura.

U 2023. godini za pripadajući dio naknade u cijeni goriva Hrvatskim cestama d.o.o, Hrvatskim autocestama d.o.o. i HŽ Infrastrukturi d.o.o. doznačeno je 450,1 milijun eura. Za upravljanje, organizaciju i regulaciju željezničkog prometa te poticanje željezničkog putničkog prijevoza izdvojeno je 169,6 milijuna eura.

Za **dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije** izdvojeno je **230,8 milijuna eura**. Za **fiskalno izravnjanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave**, sukladno članku 33. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu (Narodne novine, br. 145/22, 63/23 i 129/23), izdvojeno je **265,4 milijuna eura**, dok je za **jednokratnu pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave**, sukladno članku 33.a Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu, izdvojeno **1,5 milijuna eura**.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade izvršene su u iznosu od **8,8 milijardi eura**, što predstavlja **99,8%** planiranih sredstava, a u usporedbi s prethodnom godinom povećane su za **1,3 milijarde eura**, odnosno **17,2%**.

Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na program **Mirovine i mirovinska primanja** koji je izvršen u iznosu od **7,2 milijarde eura**, od čega

su **rashodi za mirovine** izvršeni u iznosu od **7,0 milijardi eura**. Iz izvora financiranja 11 Opći prihodi i primici rashodi za mirovine izvršeni su u iznosu od 2,7 milijardi eura, od čega se na mirovine ostvarene prema posebnim propisima odnosi 1,0 milijarda eura, a na mirovine ostvarene prema općem propisu 1,7 milijardi eura. Rashodi za mirovine financirani iz izvora financiranja 21 Doprinosi za mirovinsko osiguranje iznose 4,3 milijarde eura.

Dodatno je unutar navedenog programa u 2023. godini isplaćeno **jednokratno primanje korisnicima mirovinskih primanja** radi ublažavanja posljedica rasta troškova života u iznosu od **210,5 milijuna eura**.

Naknade u socijalnoj skrbi izvršene su u iznosu od 599,8 milijuna eura i to najvećim dijelom za isplatu osobne invalidnine 152,4 milijuna eura, za doplatak za pomoć i njegu 86,9 milijuna eura, zajamčene minimalne naknade 64,6 milijuna eura, status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja 60,3 milijuna eura, jednokratne naknade 62,2 milijuna eura, naknade za ugroženog kupca energenta 42,1 milijun eura te za naknade za smještaj u udomiteljsku obitelj 30,3 milijuna eura.

Rashodi za isplatu nacionalne naknade za starije osobe, koja se prema Zakonu o nacionalnoj naknadi za starije osobe (Narodne novine, br. 62/20 i 156/23) isplaćuje od 1. siječnja 2021., izvršeni su u iznosu od 9,9 milijuna eura. Naknade u socijalnoj skrbi u odnosu na 2022. godinu povećane su za 135,0 milijuna eura, što je najvećim dijelom rezultat isplata potpora korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi i pružateljima socijalnih usluga za ublažavanje inflatornih učinaka i porasta cijena energenata. Za trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo) izdvojeno je ukupno 79,6 milijuna eura.

Naknade za nezaposlene u 2023. godini izvršene su u iznosu od 131,7 milijuna eura, od čega se iznos od 15,9 milijuna eura odnosi na isplate novčanog primanja osobama prijavljenim u evidenciju nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje radi ublažavanja posljedica porasta cijena energenata i rasta troškova života. Za **aktivnu politiku tržišta rada**, unutar ove skupine rashoda, izvršeno je 30,7 milijuna eura, od čega je 10,9 milijuna eura utrošeno za naknade korisnicima aktivne politike zapošljavanja te 8,2 milijuna eura za projekte unutar aktivnosti Unaprjeđenje mjera zapošljavanja i pravnog okvira za moderno tržište rada i gospodarstvo budućnosti – NPOO.

Doplatak za djecu izvršen je u iznosu od 146,0 milijuna eura. Dodatno su u 2023. godini korisnicima doplatka za djecu isplaćena jednokratna novčana primanja radi ublažavanja posljedica porasta cijena energenata i rasta troškova života u iznosu od 18,7 milijuna eura.

Za **dodatni roditeljni, roditeljski dopust i opremu za novorođeno dijete** izdvojeno je 322,5 milijuna eura. U odnosu na 2022. godinu izdvajanja za dodatni roditeljni, roditeljski dopust i opremu za novorođeno dijete bilježe povećanje od 58,5 milijuna eura.

Subvencije za stambene kredite izvršene su u iznosu od 43,1 milijun eura, što je u odnosu na 2022. godinu povećanje od 7,7 milijuna eura.

U 2023. godini **ostali rashodi**, koji uključuju **rashode za tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade šteta i kapitalne pomoći**, izvršeni su u iznosu od **1,8 milijardi eura**, što čini 87,9% planiranih sredstava za 2023. godinu. U usporedbi s 2022. godinom ostali rashodi su povećani za 574,5 milijuna eura, odnosno 46,3%, što je najvećim dijelom rezultat većeg izvršenja rashoda za Programe zaštite i očuvanja kulturne baštine, program Pripreme i provedbe projekata sufinanciranih sredstvima fondova EU, za program Sustav navodnjavanja i zaštite od štetnog djelovanja voda te izgradnju plinovoda Zlobin - Bosiljevo u svrhu povećanja kapaciteta Terminala za ukapljeni plin.

Najznačajniji ostali rashodi u 2023. godini izvršeni su u okviru **Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja** i to u iznosu od **492,9 milijuna eura**. Za program Upravljanje gospodarstvom i održivi razvoj izdvojeno je 136,2 milijuna eura te je 61,2 milijuna eura utrošeno za subvencioniranje krajnje cijene plina. Za program Jačanje konkurentnosti gospodarstva kroz učinkovito korištenje EU sredstava iz fondova Europske unije dodijeljeno je ukupno 103,1 milijun eura, a za program Sustav navodnjavanja i zaštite od štetnog djelovanja voda 94,7 milijuna eura. Za projekt Izgradnja plinovoda Zlobin – Bosiljevo i povećanje kapaciteta LNG terminala utrošeno je 75,0 milijuna eura, dok je za program Gospodarenje otpadom utrošeno 75,2 milijuna eura.

Na pozicijama **Ministarstva kulture i medija**, unutar ove kategorije rashoda, izvršeno je **278,4 milijuna eura**, od čega je 252,4 milijuna eura izdvojeno za Programe zaštite i očuvanja kulturne baštine.

Nadalje, na pozicijama **Ministarstva mora, prometa i infrastrukture**, unutar ove kategorije rashoda, izvršeno je **230,1 milijun eura**, od čega za program Pripreme i provedbe projekata sufinanciranih sredstvima fondova EU 194,8 milijuna eura. Unutar navedenog programa najznačajnija sredstva izdvojena su za potprojekte Istraživanje, razvoj i proizvodnja vozila nove mobilnosti i prateće infrastrukture i Izgradnja širokopojasne agregacijske infrastrukture mreža nove generacije (NGN). Za program Razvoj sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka te zaštita okoliša od onečišćenja s pomorskih objekata u 2023. godini izdvojeno je 16,7 milijuna eura, dok je za program Razvoj i sigurnost kopnenog prometa izdvojeno 10,6 milijuna eura.

Na pozicijama **Ministarstva poljoprivrede**, unutar ove kategorije rashoda, izvršeno je **204,0 milijuna eura**. Za program Ruralni razvoj izdvojeno je 117,1 milijun eura, dok je za program Ribarstvo u 2023. godini izdvojeno 55,0 milijuna eura.

Nadalje, na pozicijama **Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine**, unutar ove kategorije rashoda, izvršeno je **100,9 milijuna eura**, od čega 82,2 milijuna eura za obnovu nakon potresa, 8,9 milijuna eura za stambeno zbrinjavanje, a 8,5 milijuna eura za energetska obnova zgrada.

Na pozicijama **Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike**, unutar ove kategorije rashoda, izvršeno je **95,3 milijuna eura**. Za program Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi izdvojeno je 57,1 milijun eura. U okviru navedenog programa najznačajnija sredstva dodjeljuju se za potprojekt Unapređivanje infrastrukture za pružanje socijalnih usluga u zajednici kao podrška procesu deinstitucionalizacije te za projekt Zaželi – program zapošljavanja žena kojim se omogućava uključivanje žena u nepovoljnom položaju na tržište rada, što ujedno podrazumijeva borbu protiv siromaštva i smanjenje nezaposlenosti te prevenciju prerane institucionalizacije i poboljšavanje kvalitete života krajnjih korisnika, osoba u starijoj životnoj dobi, osoba u nepovoljnom položaju ili osoba s invaliditetom pružajući im podršku u svakodnevnom životu. Za program Socijalno osnaživanje osoba s invaliditetom i program Socijalno osnaživanje obitelji i djece izdvojeno je 25,1 milijun eura u okviru kojeg se dodjeljuju financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama i odraslim osobama s invaliditetom.

Na pozicijama **Ministarstva znanosti i obrazovanja**, unutar ove kategorije rashoda, izvršeno je **79,5 milijuna eura**, od čega 31,3 milijuna eura za program Visoko obrazovanje u okviru kojeg se sufinanciraju smještaj i prehrana studenata, 28,1 milijun eura za program Razvoj odgojno

obrazovnog sustava te 17,6 milijuna eura za programe Osnovnoškolsko i Srednjoškolsko obrazovanje.

Za financiranje ugovora s vjerskim zajednicama te sporazuma sa Svetom Stolicom u 2023. godini ukupno je izdvojeno 47,2 milijuna eura, za program Potpore političkim strankama 8,3 milijuna eura, za program Razvoj civilnog društva i suradnja s nevladinim organizacijama 26,2 milijuna eura, dok je za program Zaštita prava nacionalnih manjina izdvojeno 56,1 milijun eura.

Za razvoj športa u 2023. godini izdvojeno je 66,5 milijuna eura.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2023. godini izvršeni su u iznosu od **1,5 milijardi eura**, a u usporedbi s prethodnom godinom **povećani su za 445,7 milijuna eura**, odnosno **41,6%**.

Unutar ove kategorije rashoda, najznačajniji iznos od 1,1 milijarde eura odnosi se na rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine od čega za:

- postrojenja i opremu 634,6 milijuna eura i to prvenstveno unutar razdjela Ministarstva obrane za plaćanje obveze prema ugovoru za nabavu višenamjenskog borbenog aviona u iznosu od 237,2 milijuna eura te
- građevinske objekte 374,5 milijuna eura i to prvenstveno unutar razdjela Ministarstva znanosti i obrazovanja za obnovu infrastrukture i opreme oštećene u potresu sveučilišta i veleučilišta te javnih instituta u iznosu od 144,4 milijuna eura te 28,6 milijuna eura za investicije u zdravstvenu infrastrukturu.

Za rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini utrošeno je 338,0 milijuna eura, od čega 335,8 milijuna eura za dodatna ulaganja na građevinskim objektima. U odnosu na prethodnu godinu sredstva izdvojena za dodatna ulaganja na građevinskim objektima povećana su za 264,3 milijuna eura, što je prvenstveno rezultat sanacije štete od potresa.

IZVRŠENJE RASHODA PO IZVORIMA FINANCIRANJA

Tablica 6: Izvršenje rashoda po izvorima financiranja

Izvori financiranja (u eurima)		Izvršenje 2023.
UKUPNO		28.095.373.151,99
1	Opći prihodi i primici	17.164.053.486,13
2	Doprinosi za obvezna osiguranja	4.384.075.736,32
3	Vlastiti prihodi	179.574.904,93
4	Prihodi za posebne namjene	2.171.727.905,65
5	Pomoći	4.067.622.219,91
6	Donacije	16.997.832,69
7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	18.148.203,13
8	Namjenski primici od zaduživanja	93.172.863,23

Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu od 28,1 milijarde eura u 2023. godini, najveći iznos od 17,2 milijarde eura financirano je iz izvora Opći prihodi i primici, dok su rashodi financirani iz izvora financiranja Doprinosi izvršeni u iznosu od 4,4 milijarde eura.

U 2023. godini iz izvora Pomoći financirano je 4,1 milijarda eura rashoda, od čega je 3,7 milijardi eura evidentirano na izvorima financiranja Europske unije (Europski fond za regionalni razvoj 736,2 milijuna eura, Fond solidarnosti Europske unije 671,2 milijuna eura, Mehanizam za oporavak i otpornost 520,7 milijuna eura, Kohezijski fond 494,4 milijuna eura, Europski poljoprivredni jamstveni fond 403,7 milijuna eura, Europski

poljoprivredni fond za ruralni razvoj 380,9 milijuna eura, Europski socijalni fond 337,5 milijuna eura, itd.).

Iz sredstava Europske unije, osim rashoda, financirani su i izdaci u ukupnom iznosu od 109,8 milijuna eura, od čega se 45,2 milijuna eura odnosi na program Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva.

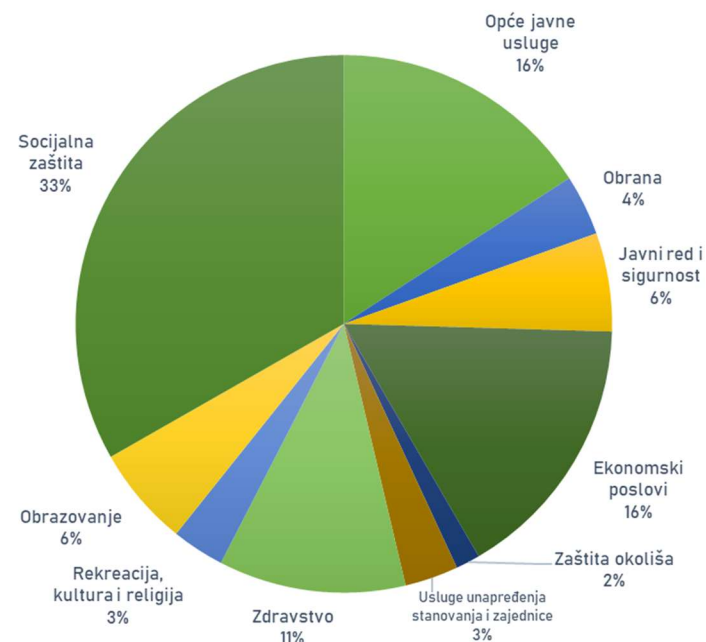
Rashodi financirani iz izvora Prihodi za posebne namjene izvršeni su u iznosu od 2,2 milijarde eura. U okviru navedenog izvora najveći iznos rashoda od 2,1 milijardu eura financirano je iz podizvora Ostali prihodi za posebne namjene. Iz podizvora Prihodi od igara na sreću financirano je 113,6 milijuna eura rashoda.

RASHODI PO FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

Sa ciljem povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava prema namjeni, u nastavku se u okviru polugodišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna daje prikaz rashoda po funkcijskoj klasifikaciji. Brojčane oznake i nazivi funkcijske klasifikacije preuzeti su iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda – Klasifikacija rashoda u skladu s namjenom.

U 2023. godini najveći udio rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na socijalnu zaštitu 33,2%, nakon čega slijede rashodi za opće javne usluge 16,2%.

Grafikon 3: Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

Izvanproračunski korisnici državnog proračuna su:

- Centar za restrukturiranje i prodaju
- Hrvatska agencija za osiguranje depozita
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
- Hrvatske autoceste
- Hrvatske ceste
- Hrvatske vode
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
- HŽ Infrastruktura
- HŽ Putnički prijevoz

Izvanproračunski korisnici državnog proračuna u 2023. ostvarili su prihode u iznosu od 8,0 milijardi eura, dok izvršenje rashoda iznosi 7,6 milijardi eura.

Tablica 7: Ukupno stanje općeg proračuna

(u eurima)	2022.	Plan 2023.	2023.
Manjak/višak državnog proračuna % BDP-a	-440.693.950 -0,6	-1.638.003.151 -2,1	-729.084.629 -1,0
Manjak/višak izvanproračunskih korisnika državnog proračuna % BDP-a	192.295.389 0,3	116.494.846 0,2	349.835.206 0,5
Manjak/višak jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih izvanproračunskih korisnika % BDP-a	373.411.946 0,5	141.982.723 0,2	413.519.192 0,5
MANJAK/VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA, nacionalna metodologija % BDP-a	125.013.385 0,2	-1.379.525.582 -1,8	34.269.770 0,04

Napomena: U promatranom razdoblju 2023. obuhvaćeno je svih 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U 2023. godini **ukupni višak** općeg proračuna prema nacionalnoj metodologiji računskog plana zabilježen je u iznosu **od 34,3 milijuna eura ili 0,04% BDP-a**, pri čemu je **manjak** državnog proračuna iznosio **729,1 milijun eura ili 1% BDP-a**, dok su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarile višak od 413,5 milijuna eura ili 0,5% BDP-a. Izvanproračunski korisnici državnog proračuna također su ostvarili višak od 349,8 milijuna eura ili 0,5% BDP-a.